

TRAFIKUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av vägtrafiklagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 september 2002 en proposition med förslag till lag om ändring av vägtrafiklagen (RP 103/2002 rd) till trafikutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Jarmo Hirsto och äldre regeringssekreterare Anna-Liisa Tarvainen, kommunikationsministeriet
- ledande häradsåklagare Matti Tolvanen, åklagarämbetet i Joensuu härad

- verkställande direktör Matti Järvinen, Trafikskyddet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- undervisningsministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Fordonsförvaltningscentralen
- Konsumentverket
- Trafikförsäkringscentralen
- Institutet för arbetshygien
- Finlands Kommunförbund
- Suomen Motoristit ry
- Finland cyklar 2002.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår i vägtrafiklagen en bestämmelse om att cyklister och cykelpassagerare i allmänhet skall använda hjälm under körning.

Bestämmelsen om användningen av reflexer föreslås bli utvidgad på så vis att gående i allmänhet skall använda reflex då de rör sig på vägar under mörker, oberoende av vägbelysning och på vilken del av vägen de rör sig.

Dessutom föreslås det att bestämmelsen om skyldighet att använda skyddshjälm i vissa motordrivna fordon också skall gälla passagerare under 15 år.

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst, med beaktande av den tid som behövs för att sprida information i frågan.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet förslaget behövligt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar men med följande anmärkningar.

Regeringen konstaterar i propositionen att lagändringen sannolikt får positiva konsekvenser för trafiksäkerheten såtillvida att användningen av både skyddshjälm och reflexer ökar. Användningen antas öka trots att det inte är straffbart att låta bli att använda skyddshjälm och reflexer.

Utskottet vill understryka att de föreslagna bestämmelserna bör kompletteras med adekvat information, eftersom trafiksäkerhetsarbetet bygger på information och upplysning för att de uppställda målen skall nås.

Förslag till beslut

På basis av det ovan anförda föreslår trafikutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 11 oktober 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Erkki Pulliainen /gröna
vordf. Annika Lapintie /vänst
medl. Klaus Bremer /sv
Jyri Häkämies /saml
Erkki Kanerva /sd
Saara Karhu /sd (delvis)
Marjukka Karttunen /saml
Risto Kuisma /sd
Eero Lämsä /cent

Raimo Mähönen /sd
Tero Mölsä /cent
Markku Rossi /cent
Ismo Seivästö /kd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.

RESERVATION

Propositionen är en total flopp. En lag som bara rekommenderar säkerhetsutrustning utan straffbestämmelser är inte bara platt fall, utan kan också medföra allvarliga försäkringsrättsliga problem. Rekommendationer för större trafiksäkerhet och genomförandet av dem är en stor utmaning som informationsavdelningarna vid trafikministeriet, Trafikskyddet, vägförvaltningen m.fl. skall ta hand om. Det är ingen fråga som hör hemma i lagstiftningen.

Undersökningar visar att i snitt ett dödsfall per år beror på mobiltelefon. Detta ansågs vara ett tillräckligt starkt skäl för att stifta en lag om obligatorisk handsfreeutrustning.

Undersökningar visar också att 12—15 fotgängare per år hade kunnat räddas om de hade använt reflex. Men i propositionen ses detta inte som grund nog att införa bestämmelser om obligatorisk användning av reflex. Dessutom rekommenderar regeringen reflex bara i mörker. Och det går utskottet med på utan att ta hänsyn till flera kraftfulla yttranden från de sakkunniga.

Jag håller helt med Rahtarit ry, Suomen Tak-siliitto och Fordonsförvaltningscentralen om att reflexer är av avgörande betydelse både i mörker och när sikten är dålig av någon annan orsak, till exempel vid skymning, vid otillräcklig belysning, i dimma, i snöstorm och under liknande omständigheter. Detta borde utskottet ha beaktat i sin motivering.

En förare som orsakar dödsfall eller skador i trafiken drar på sig ett livstidsstraff i psykiskt hänseende. De gåendes och cyklisternas ansvar för sin egen säkerhet hade lyfts fram på ett rättvist sätt om utskottet hade skrivit in Rahtarit ry:s absoluta regel: "Om den gående inte använder reflex skall han eller hon iaktta särskild försiktighet i trafiken". Tyvärr var detta inte gott nog för utskottet att ens ta in i motiven.

Det hade varit bra om utskottet i motiveringen hade nämnt att skateboardare, inlinesåkare och rullskidåkare jämföras med gående.

Helsingfors den 11 oktober 2002

Klaus Bremer /sv